

ע"פ 4176/19 - פלוני,פלוני,פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 4176/19

ע"פ 4200/19

ע"פ 4216/19

לפני:
כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט י' אלרון

המערער ב-ע"פ 4176/19: פלוני

המערער ב-ע"פ 4200/19: פלוני

המערער ב-ע"פ 4216/19: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המוחזק לנוער
ירושלים ב-ת"פ 18-05-2019 מיום 6.5.2019 שנייתן
על ידי השופט העמית י' צבן

תאריך הישיבה: 4.12.2019 ו' בכסלו התש"ף

בשם המערער ב-ע"פ 4176/19: עו"ד פרחאתעתאף
בשם המערער ב-ע"פ 4200/19: עו"ד אוסמה חלב
בשם המערער ב-ע"פ 4216/19: עו"ד רעות רוזנברג
בשם המשיבה: עו"ד רוני זלושינסקי
בשם שירות המבחן לנוער: עו"ד טלי סמואל
מתורגמן: מר עבדול עבד אל רחמן

פסק דין

עמוד 1

1. לפנינו שלושה ערעורים על גזר דיןו של בית המשפט המחוזי לנוער בירושלים (השופט העמיתי' צבן) בת"פ 18-05-2019 מיום 6.5.2019, בגין נקבע כי יש להרשעת המערערים בעבירה המוחסת להם בכתב האישום המתוקן, ונגזר על כל אחד מהם צו מב奸 ממשך שנה, ועונשים נלוויים.

רקע והליכים קודמים

2. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 24.4.2018 בסמוך לשעה 17:20 נסע רכב הסעות בו 17 נוסעים ממוצא יהודי ברחוב אדי ג'וז שבירושלים. המערערם, אשר סברו כי נסעו הרכב יהודים, ידו כל אחדaben מרחק קצר לעבר הרכב שנסע בשםון אליהם. כתוצאה מהכך, נפץ אחד מחלונות הרכב, ואחת האבניים חדרה לתוכו.

3. לנוכח הوذאת המערערים בעובדות כתב האישום המתוקן, אשר ניתנה במסגרת הסדר טיעון, נקבע בית המשפט המחוזי לנוער כי כל אחד מהם ביצע את העבירה המוחסת לו – "ידי אבן לעבר כלי תחבורה, לפי סעיף 332א(ב) לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: חוק העונשין).

בנוסף, הורה בית המשפט על עリכת תסקير בעניינו של כל אחד מהמערערים.

4. במסגרת תסקيري שירות המבחן לנוער שהוגשו בעניינו של המערער בע"פ 19/4200 (יליד 17.3.2004); להלן: המערער (2) ובענין המערער בע"פ 19/4216 (יליד 19.3.2003; להלן: המערער (3) הומלץ להימנע מהרשעתם בעבירה אותה ביצעו לנוכח גילם הצעיר, השתלבותם בתוכניות טיפוליות, ובשל כך שהביעו חרטה על מעשייהם.

5. לעומת זאת, בתסקירות המבחן שהוגש בעניינו של המערער בע"פ 19/4176 (יליד 3.6.2003; להלן: המערער (1)), נכתב כי הגם שהלה השתלב בתוכנית טיפולית בשירות המבחן ומבחן את הפסול שבמעשיו, הוא מתקשה בזיהוי המניעים למעורבותו ביצוע העבירה.

לאור האמור, הצע השירות המבחן לנוער למערער 1 ולמשפחה לבקש לדחות את המשך הדיון בעניינו לצורכי המשך טיפולו השיקומי, אולם אלו סירבו וטענו כי רצונם שההיליך המשפטי בעניינו יסתהים במהרה.

בנסיבות אלה, המליץ שירות המבחן להרשייע את המערער 1 בעבירה אותה ביצע.

6. ביום 7.4.2019 דחה בית המשפט המחוזי לנוער את בקשת המערער 1 לדחית מועד הטיעונים לעונש בעניינו לצורכי המשך טיפולו השיקומי – אשר הוגשה לאחר עリכת תסקיר שירות המבחן בעניינו – תוך שנקבע כי התקיים מתנהל כבר קרוב לשנה, ומן הרואי לסייעו.

7. בגמר דין, עמד בית המשפט המחויז בהרחבה על תסקיריו שירות המבחן לנוער שהוגשו בעניינם של המערערים, ציין כי העבירה אותה ביצעו חמורה ומסוכנת.

לנוכח זאת, נקבע כי אין להימנע מהרשעת המערערים בעבירה אותה ביצעו, אך צוין כי יש ליתן משקל רב בଘירות עונשם לגילם הצעיר ולתסקיריו המבחן החובבים שהוגשו בעניינם.

משכך, גזר בית המשפט על כל אחד מהמערערים צו מבחן למשך שנה; ביצוע 200 שעות של"צ; וכן חתימה על התchieבות בסך 3,000 ש"ח ולפיה ימנעו מלעבור עבירות אלימות למשך שנה.

8. עובר לדין שהתקיים לפנינו, הוגשו תסקירים משלימים מטעם שירות המבחן לנוער בעניינם של המערערים. מעין בתסקירים אלו עולה כי שירות המבחן לנוער שב על המלצתו שלא להרשיע את המערערים 2 ו-3, והוסיף כי ראוי להימנע גם מהרשעתו של המערער 1 לנוכח ההליך השיקומי אותו עבר מיום מתן גמר הדיון.

תמצית טענות הצדדים בערעור

9. בערעוריהם שלפנינו טוענים המערערים כי לא היה מקום להרשיעם בדיון.

לשיטתם, המלצות שירות המבחן בעניינם; מדיניות הענישה הנוגגת במקרים דומים; נסיבותיהם האישיות, ובכללן גילם הצעירוהליר השיקומי אותו עברו; אף החשש כי הרשותם תפגע בהמשך שיקומם ובאפשריות התעסוקה העתידית שלהם – כל אלה מלמדים כי יש להימנע מהרשעתם.

המעערער 1 הוסיף וטען כי שגה בית המשפט המחויז משדחה את בקשתו לדוחית מועד הטיעונים לעונש בענייניו, וכי "עמדתו המקצועית" של שירות המבחן, כפי שהזגגה במסגרת תסוקיר המבחן, הייתה כי מוטב לדוחות את מועד הדיון בענייננו, ועל כן היה על בית המשפט להיעתר לבקשתו.

10. מנגד, בדיון שנערך לפנינו טען בא-כוח המשיבה כי יש לדחות את הערעוריהם. לטענתו, חומרת העבירה שבזהו המערערים אינה מצדיקה תוצאה של אי-הרשעה, וכן היא גם מדיניות הפסיקה הנוגגת במקרים דומים.

דין והכרעה

11. נקודת המוצא לצורך הדיון שלפנינו היא ההסדר הקבוע בסעיפים 21-24 לחוק הנוער (שפיטה, עונשה ודרכי טיפול), התשל"א-1971. על פי הקבוע בסעיפים אלו, על בית המשפט לנוער להכריע בשלב הראשון האם הקטין ביצע את העבירות המוחסנות לו, ורק בשלב הבא לבחון האם יש להרשיעו בדיון.

כידוע, בכל הנוגע לאי-הרשעתו של הנאשם, על בית המשפט לאזן בין נסיבותיו האישיות של הנאשם לבין עמוד 3

האינטרס הציבורי שבהרשותו. במסגרת בחינת האינטרס הציבורי שבהרשותה, נדרש בית המשפט לבחון, בין היתר, את חומרת העבירה, את נסיבות ביצועה, וכן צרכי הרתעה והגנה על הציבור. בהקשר זה צוין לא אחת כי בנאשם בגין עונת משקל עודף לטובת האינטרס הציבורי שבהרשותו על פני התחשבות בנסיבות האישיות (וראו למשל: ע"פ 3596/11 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 (26.12.2011)).

לעומת זאת, כאשר נדרש בית המשפט לדון בא-הרשות נאשם קטין, נקודת האיזון משתנה, ויש ליתן משקל רב יותר לנסיבותו האישיות -ובכלל זה גילו, הנזק הצפוי לו מהרשותו, וסיכוי שיקומו - על פני האינטרס הציבורי שבהרשותו (ע"פ 207/2016 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 12 (15.10.2017)).

ואולם, כפי שהודגש בפסקתו של בית משפט זה לא אחת, קטינות אינה חסינota, ובמקרים המתאים האינטרס הציבורי שבהרשותה יגבר על פני התחשבות בנסיבותו האישית של הנאשם-קטין (וראו למשל: ע"פ 240/2016 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 2 לפסק דין של השופט י' הנדל (11.1.2017)).

12. בנסיבות המקרה דנן, אין להקל ראש בחומרת מעשייהם של המערערים. ידיו אבניים על כל רכב מסכן את חייהם של נוסעים הרכב ושל העוברים ושבים, משבש את שגרת חייהם, ופגום בתחוות הביטחון שלהם.

במקרה שלפנינו, האבניים אותם השליכו המערערים ניפצו את שמשת רכב ההסעות, ابن אחת חדרה אל תוך הרכב בעט שהוא בו 17 אנשים, ורק בכך לא נגמר אוירע זה בפגיעה בגוף או בנפש.

זאת ועוד, יש לייחס חומרה יתרה למעשי המערערים אשר ידו את האבניים לעבר כל רכב מלא באנשים מתוך סבירה שמדובר ביוזדים.

13. למרבה הצער, תופעת ידיו האבניים הפכה תופעה רוחחת בשנים האחרונות. מגמה עגומה זו לא נסתירה מעוני המחוקק, ובמסגרת תיקון 119 לחוק העונשין (תיקון מס' 119), התשע"ה-2015), נחקק סעיף 332 המפחית את היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירה.

לא/MITORR לציין בהקשר זה כי העונש הקבוע בסעיף 332א(ב) לחוק העונשין, העבירה אותה ביצעו המערערים במקרה דנן, עומד על עונש מרבי שלעשרים שנות מאסר.

14. לנוכח האמור, מדיניות העונשה הנוגגת במסיבות האחרונות בגין ביצוע עבירות מעין אלו מחמירה, ומעניקה משקל ממשי לשיקולי הרתעה. לא פעם מושפעים נאשמים קטינים בגין ביצוע עבירות דומות, חרף גלים הצעיר ומכלול נסיבותיהם האישית (וראו למשל: ע"פ 240/2016 הנזכר לעיל; ע"פ 207/2016 הנזכר לעיל, ובפרט באמור בפסקאות 13-14; ע"פ 5026/2013 פלוני נ' מדינת ישראל (10.2.2013)).

15. בענייננו, האינטרס הציבורי כבד המשקל מטה את הקפ' לעבר הרשות המערערים בעבירה אותה ביצעו, חרף עמוד 4

גilm הצעיר והتسקירים החיוביים שהוגשו בעניינם. שיקולים אלו אף לא נעלמו מעוני בית המשפט המוחזין לנער, ומכאן גם הענישה המקלחת שהושתה על המערערים.

16. לנוכח מסקנה זו, לא ראיינו מקום להידרש לטענת המערער 1 בדבר אי-היענותו של בית המשפט המוחזין לבקשתו לדוחית מועד הティיעונים לעונש.

17. הערעור נדחה אפוא.

ש | פ | ט

המשנה לנשיא ח' מלצר:

אני מסכימן.

ש | פ | ט

השופט ד' מינץ:

אני מסכימן.

ש | פ | ט

הוחלט כאמור בפסק דין של השופט י' אלרון.

ניתן היום, ט"ו בטבת התש"ף (12.1.2020).

ש | פ | ט

ש | פ | ט

המשנה לנשיא